

29 kr. (Seveda je okoli 7000 snopičev še v zalogi, — a ž njimi ni nikomur pomagano, dokler niso prodani!) Evo nadrobno vse stroške:

1. Tisek vseh 12 snopičev v 1500 iztisih po 14 gld. pola (in platnice) s korekturami vred gld. 1070— 2. Vezilo: prvi trije snopiči vsi, drugi v 1000 iztisov gld. 590— 3. Pošta gld. 110-90. 4. Rokopisi gld. 124— 5. Razni stroški (ustanovni, koleki, nakupljeni izvirniki, okrožnice itd.) gld. 43-88. 6. Upraništvo in odpravništvo za celo leto le gld. 50—, skupaj gld. 1988-78.

Kakor razvidno iz tega računa, delala je tiskarna za jako medel zaslužek. Prav občuten strošek je vezilo; stroški za knjigoveza in pošto poberó dobro tretjino dohodka. Za pokritje vseh izdatkov mora biti 1200 naročnikov, kakor smo računili pri ustanavljanji. Ako bi se oglasilo tudi 200 novih naročnikov tekom l. 1896. (česar pa se ne nađejam), vendar bi znašal deficit zopet blizu 500 gld. — Vrh tega bo z novim letom tisek dražji, kajti po vsej Avstriji so izdatno poskočile delavske plače; ako bom torej moral draže plačevati delavce, bom tudi draže računil tisek.

Umevno je, da se ne morem podajati v tako nevarnost novega deficita. Zató sem prišel do sklepa, da treba povišati naročnino na **gld. 2-40** ali 20 kr. za vsak snopič (v razprodaji na 25 kr.). Tudi to je še jako nizka cena; nemški, češki, hrvaški spisi za mladino so še vedno veliko dražji. Kakor hitro bi se pa oglasilo toliko naročnikov, da bi bilo mogoče izhajati z dosedanja naročnino, tedaj jo tudi zopet znižam.

Na učitelstvu slovenskem je zdaj častna naloga, da se pobrine za dušni in gmotni razvoj tega podjetja.

V Gorici, na Božič 1895.

Andrej Gabršček,

tiskar, založnik in urednik „Knjižnice za mladino“.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. Vdovsko učiteljsko društvo je imelo dné 19. grudnia m. l. svojo redno sejo, v kateri so se v društvo sprejeli gg. Horvat Rudolf, učitelj v Oreheku, Ivo Trošt učitelj na Razdrtem in Jezeršek Janko, učitelj v Križih pri Trziču, ker so zadostili zakonitim predpisom.

Odbor se je nadalje temeljito bavil z nasvetom g. nadučitelja Letnerja, stavljenega pri letošnjem obnem zboru glede nastavljenja društvenih poverjenikov v posameznih okrajih ter sklenil, da se to iz raznih vzrokov opusti, ker mora pač vsakemu članu kot skrbnemu družinskemu očetu biti na tem, da pravočasno vposlje po pravilih mu odmerjeno letnino oziroma pristopnino. Stroški oziroma delo se pa s tem itak ne zlajša.

Gospoj Mariji Lukan, učiteljski vdovi v Koprivniku, se je priznala pokojnina letnih 100 gld.

Končno se drzne podpisaneec vse častite člane vdovskega učiteljskega društva opozoriti na § 10. društvenih pravil, na podlagi katerega je vplačati letnino do konca prosinca vsakega leta, ne glede na to, kdaj je kdo v društvo vstopil. Dosedaj je došlo še jako malo letnine.

Cepuder, t. č. blagajnik.

Iz Ribnice. † Marija Peterlin. Dne 21. grudnia 1895. smo položili v hladni grob še le 24 let staro gospico Marijo Peterlin, učiteljico v Št. Rupertu na Dolenjskem, zadnji čas na odpustu pri svojih roditeljih tu. Službovala je v Dobrepoljah, na Poljanah in v Št. Rupertu; povsod si je znala s svojo prijaznostjo in živahnostjo pridobiti zaupanje in priljubljenost prebivalstva. Njenega pogreba se je udeležilo kljub skrajno neugodnemu vremenu 15 učiteljev in učiteljic tukajšnjega okraja, vsa inteligenca iz trga ter velika množica naroda. Po običajnih molitvah v krasni ribniški cerkvi zapel je kvartet, obstoječ iz gospodičin Götzl in Šuffaj ter gospodov Pavčiča iz Lašič, Cvara s

Poljan vedno lepo žalostinko „Nad zvezdami“ s toliko dovršenostjo, da je le malokatero oko ostalo suho. Od tod se je pomikal dolgi sprevod na grobišče, kjer so se pozemski ostanki blage pokojnice izročili rodbinski rakvi. Tožne misli obhajajo človeka na takem potu in nehote se mu stavlja vprašanje od kod to, da učiteljstvo v najlepši dobi tako pogosto — admira! Ali, kedor dobro pozna razmere kranjskega šolstva, ta si hitro najde stvaren odgovor. Dolgo in temeljito priučevanje mnogoterih predmetov na pripravnici ob slabi hrani in bivanji, prepicle skoraj izobraženega človeka nevrudne plače, vzgoja 80, 100 do 150 in še več učencev vsakdanje šole s celodnevним poukom, to so kragulj, ki kljuje pljuca od zore do mraka, od mraka do dne. Za doklado prenašaj vestno učiteljstvo še večne, opravičene in neopravičene napade na se in na šolo. Napade, za katere zve množica le kolikor je tiskanih in javnih, a koliko prikritih in zavrtnih mora po nezasluzenji utakniti učiteljstvo v žep, to ve ono samo! Ljudstvo se je vsled vednega zabavljanja na šolo in učiteljstvo privadilo temu in — nekoč pel je pesnik: „Kdor govoriti kaj ne ve, ta vreme hval' al' toži. Dandanašnji pa se lahko reče, da kdor ne ve drugega govoriti in početi, ta hrabro udriha po šoli in učiteljstvu. Nihče ne trdi, da je pri šoli vse vzorno dovršeno, kar sploh ni nobena stvar pod rumenim solncem, a pomisliti je, da ima šola opraviti s prvimi pojavi človeške duše ter da je vsak začetek težak, torej tudi ta.

M. Poklukar.

Vestnik.

Osobne vesti. Učitelj v Morovcu, g. Jurij Erker, je imenovan nadučiteljem v Srednji Vasi; zač. učitelj v Kočevji, g. Rudolf Schlenz, je stalno nastavljen istotam; učitelj v Škrbini na Primorskem, g. Alojzij Luznik, pride na Vrhniko in zač. učitelj v Avteru na Primorskem g. Jožef Čuček pa v Svibnje; začasna učiteljica v Stari Loki gđe. Emilija Kren je stalno nastavljena; g. B. Jane je imenovan nadomestnim učiteljem v Hrušici pri Ljubljani.

Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta so darovali, oziroma plačali; gosp. Gabršek Franc, c. kr. glavni učitelj 2 K (letnino); g. Dimnik J. 2 K (letnino); g. Cepuder Jožef 2 K (letnino); g. Toman J. 4 K (letnino za 1895. in 1896. l.); g. Vrbič Miha 1 K; g. J. Zebre, učitelj v Starem Trgu pri Loži je nabral ob priliki občnega zbora tamošnje čitalnice 41 K; č. gospa A. K., učiteljeva soproga v Ljubljani 2 K; preč. g. Ivan Zl. Lavrenčič, dekan v Šmartnem pri Litiji 10 K; g. Jožef Kragl, nadučitelj v Trziči je nabral pri tamošnjem „učiteljskem večeru“ dne 8. t. m. 6 K; dva kupona delnice „Narodni dom“ v Novem Mestu za l. 1893. in 1894. (dividenda) 4 K 92 h; g. Jožef Verbič, učitelj v Višjgori je nabral med tamošnjimi prijatelji učiteljstva 18 K; g. Juraj Režek 2 K (letnino); g. E. Gangl 2 K (letnino); g. P. Borštanj učitelj v Hinjah 2 K (letnino); vesela družba 40 h Bog povrni stotero!

Za učiteljski konvikt. Tovariš iz kamniškega okraja, ki nam pošilja novce za 2 iztisa „Domače vzgoje“, piše: „Ako se bodo doneski za učiteljski konvikt tako počasi in po malem množili, kakor do sedaj, ga starejši učitelji ne bomo dočakali; zato navsvetujem to-le: vsak učitelj in učiteljica daruj na mesec po 1 K, pa bo šlo, jaz sem pripravljén. Gg. c. kr. okrajni šolski nadzorniki naj pri prihodnjih konferencah učitelje na to opozoré.“ — Tovariši! Ta vrli mož je že star delavec na ljudskosolskem polju, ima 14 otrok, in dasi ima letno plačo IV. plačilne vrste, ima vendar vedno odprto srce in roke, kedar je treba kaj storiti in darovati učiteljstvu v korist.

Tega blagega sotrudnika si vzemite v vzgled tisti samci in samice, ki se niti toliko ne zavedate dolžnostij svojih, da bi „konviktu“ v korist vsaj jeden ali dva istisa „Domače vzgoje“ razpečali! Ta mož bodi v vzgled tudi tisti učiteljici iz ljubljanske okolice, ki pravi, da zaradi prepicle plače ne more biti naročnica „Učit. Tovariša“. Kam bi prišli, če bi bili vsi taki. Hvala Bogu, da je tudi veliko zavednih tovarišev in tovarišic med nami!

Za Praprotnikov spomenik so darovali: Vč. g. duh. svetnik in župnik Janez Sajovic v Slavini, znesek 5 K 72 h. (potnina k seji okr. šol. sv. naj se porabi blage volje za spomenik mojemu najstarejšemu kolegu in ob enem tudi časih učitelju-namestniku v Šen-